

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Лалко Стойчев Дулевски

За дисертационния труд на **Димитър Василев Щерев** за придобиване на ОНС „доктор“ – докторант на самостоятелна форма на обучение по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ към катедра „Социални дейности“, Медицински факултет на Тракийския университет, Стара Загора, на тема „Организационно-функционални модели в системите на социалното осигуряване и подпомагане“

1. Обща характеристика и актуалност на дисертацията

През последните години едни от темите, представляващи изключителен изследователски интерес са социалното осигуряване и подпомагане. Този интерес е предизвикан от множеството фактори, които рефлектират върху динамиката на тяхното развитие – демография, икономика, свободно движение на работната сила, стандарт на живот и т.н. Поради тези причини не само в страните членки на ЕС, но и в световен мащаб, се търсят пътища и подходи за усъвършенстване и решения за актуализиране на системата на социалното осигуряване и подпомагането. Това предопределя актуалността на темата, която е избрана.

Дисертационният труд е в обем от 189 страници.

В първата глава „Същност, особености и актуално състояние на социалната държава“ авторът посочва характеристиките на множество процеси в социалната държава – демография, социални политики, жизнен стандарт, които предопределят акцентите от теоретичните основи на изследването. Още повече, че те предопределят развитието им с десетилетия напред. За да се обогати научната основа на дисертацията **във втора глава „Исторически преглед и компаративен анализ на видовете осигурителни модели“** е направен изключително задълбочен и цялостен преглед на съществуващите осигурителни модели в няколко десетки страни от целия свят. **Трета глава** е посветена на „Същност, принципи, характеристика и особености на социалното осигуряване и социалното подпомагане в България“. Освен хронологията на историческите подходи и решения са отразени и управленческо-организационните характеристики, взаимовръзки и структура на осигурителната система и системата на подпомагането. Систематизирани са резултатите от задълбочения авторски анализ на тези системи, настоящите институционални решения и механизми на управление. Ясно се очертава високата експертна и професионална степен на познаването на действието на системите на социалната защита от автора, както и

неговите аргументирани критични позиции относно функционирането на отделни структурни звена. В четвърта глава „Структура и характеристика на изследването“ са посочени етапите, целите и хипотезите на изследването, различията, но и връзките между двете системи и множеството пенсионни плащания, имащи същност на подпомагане. Коректно е проследено движението на разходите на осигурителната система през годините за плащания, неспецифични, противоречащи на осигурителните принципи и цели. На тази база са анализирани резултатите за правилното функциониране на системата и аргументирани налагащите се промени. В пета глава „Нов организационно-функционален модел в системите на социалното осигуряване и подпомагане“ авторът, базирайки се на изследователския си и професионален опит, предлага обновяване и рационализиране на управленческата и институционална структура на социалното осигуряване и подпомагане. Аргументирано се обосновава необходимостта от администриране на дейностите в системите, съобразно основополагащите принципи на функционирането им, усъвършенстване на законодателството, саниране на държавното обществено осигуряване от всички неспецифични функции, формиране на инвестиционен резерв за покриване при възникване на отрицателна доходност в осигурителната система, засилване мотивацията за участие и усъвършенстване на социалните системи.

2. Оценка на научните и научно-приложните приноси.

Давам положителна оценка на приносите в дисертационния труд. Те са израз на задълбочен експертно-професионален обоснован анализ. Особено ценни за науката са обширните многоаспектни оценки на осигурителните системи в множество страни в света. Дадени са конкретни предложения и модели, чрез които убедено може да се посочи, че имат значим принос за практически решения и биха довели до усъвършенстване системите на осигуряване и подпомагане в България.

3. Авторефератът е разработен коректно и съобразно изискванията. Публикациите на дисертанта, макар и не многобройни, обогатяват научната литература в тази област.

4. Критични бележки и препоръки

Имайки предвид актуалността на дисертацията считам, че следва да продължи работата в тази област като дисертантът се опита да балансира по-прецизно отделните части на изследването, да постави по-голям акцент на практическата реализация и да даде конкретизация на законодателните промени.

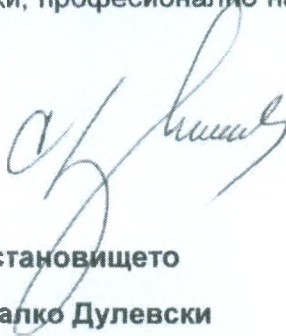
Заклучение

Цялостните резултати от дисертационния труд сочат, че Димитър Щерев е с богат професионален и експертен опит, има много добра и задълбочена информираност по изследваната проблематика, последователен, аналитичен подход, но и критично отношение към пропуските в системите. Дадени са конкретни предложения, които могат да намерят приложение в практиката, да я обогатят и усъвършенстват.

На това основание **предлагам** на Научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Димитър Василев Щерев в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление „Социални дейности“.

18.02.2020 г.

София

Подготвил становището

Проф. д-р Лалко Дулевски